

NAGYTÉTÉNY TÖRTÉNETI VÁROSMAGJÁNAK REHABILITÁCIÓJA

I. kötet KÖZTERÜLETEK

Szentháromság tér, (egykori) mozi előtere, Kastélymúzeum utca, Szent Flórián tér,
Szent Flórián (egykori Landler) utca, Nagytétényi út (Templomkert - Szent Flórián utca átkötés),
Templomkert megújítása

KÖRNYEZETRENDEZÉSI KIVITELI TERV

Műszaki leírás MÓDOSÍTÁS

Megrendelő:

Budafok-Tétény XXII. kerület Önkormányzata

1221 Budapest, Városház tér 11.

Generáltervező:

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETI ÉS MŰEMLÉKI TANSZÉK

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. II. em. 60. tel.: 1 463 1330 fax: 1 463 1638

Tervező:

Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar

Kert- és Szabadtertervezési Tanszék

1118 Budapest, Villányi út 35-43.

Vezető tervező:

Dr. Almási Balázs +36 30 / 36 30 691
okleveles tájépítész K1 01-5133/06

Tervező:

Gergely Antal
okl. építészmérnök É 01-3551

Tervező munkatársak:

Stúdió CAD Kft.

Tánczos Szilvia
Varga Rita

Szakági tervezők:

Útépités, forgalomtechnika
Jégcsákány Bt.
2040 Budaörs, Vöröskő utca 10.
Kiss Csaba
01-8449

Költségvetés készítés
Mundus Viridis Kft.
4400 Nyíregyháza Kiss Ernő utca 30/a
Lipcsei Ágnes
K1 15-0299/0510

Közvilágítás, elektromos ellátás
Erve-Plan Mérnökiroda Bt.
1035 Budapest, Kórház u. 25.
Benkő Zoltán
EN-T 11-017

Tartószerkezeti tervezés
STS Kft.
2022 Tahí, Szentendrei út 1.
Szlancsik László
T-T-13-2774

Vízi közművek

KulTerv Bt.

1107 Budapest, Bihari út 5/C.
Bogár Szabó László
VZ-T/13-1513
Székely Lajos

Öntözés

GreenART Kft.

Török Csaba
okl. táj- és kertépítész
Dr. Almási Balázs
K1 01-5133/06

VZ-T/01-12861

Budapest, 2011. október 11.

TARTALOMJEGYZÉK

Előzmények.....	1
Területlehatárolás.....	1
A tervezési területet érintő fejlesztési elképzelések.....	2
A településközpont rehabilitáció tájépítészeti koncepciója.....	2
Védelmek és korlátozások.....	3
A tervezési terület leírása.....	7

ELŐZMÉNYEK

2009 nyarán a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszéke megkeresésére a Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar Kert- és Szabadtértervezési Tanszék oktatóinak vezetésével a tájépítész hallgatók felméréseket és értékeléseket készítettek Nagytétény történeti központjának közterületeiről. Az összeállt anyag alapján a KMOP-2009-5.2.2/B kódszámú, Budapesti integrált városfejlesztési program, Budapesti kerületi központok fejlesztése témában Funkcióbővítő rehabilitációs pályázata által érintett szűkebb területre elkészült Nagytétény történeti központjának rehabilitációs tanulmányterve. Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata a tanulmány segítségével sikeresen túljutott az első fordulón, és támogatást nyert a továbbtervezésre. 2010-ben újabb felkérés érkezett a Műegyetem Építészettörténeti tanszékéről a pályázat által érintett közterületek engedélyezési és kiviteli terveinek elkészítésére.

TERÜLETLEHATÁROLÁS

A tervezés által érintett területek a funkcióbővítő pályázatban használt akcióterületi elnevezések alapján a következők:

akcióterület	területet érintő telkek helyrajzi számai
1. Szentháromság tér felújítása	232588, 232589, 232517, 231727/1, 232440
2. Mozi előterének kialakítása	231726, 231725
3. Kastélymúzeum utca felújítása	232439, 232440
4. Szent Flórián tér felújítása	232433, 232439, 232432
5. Landler utca megújítása	232464
6. Nagytétényi út (Templomkert - Landler utca átkötés)	232517
7. Templomkert megújítása	232569, 232554, 232572

A pontos lehatárolást a K-01 tervlap szemlélteti

A TERVEZÉSI TERÜLETET ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

A kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiája alapján

A kerületfejlesztési koncepcióiban fontos szerepet szán Nagytéténynek, hiszen ez a településrész a kerület és Budapest délnyugati kapuja. Az infrastrukturális fejlesztések, a gazdasági és lakóterületi fejlesztések ugyanakkor a Duna parti sávra, az M6-os, M0-ás és a 70-es utak mentén koncentrálnak, a településközpontot elkerülik. A munkaerő helyben tartására és a felhagyott iparterületek rehabilitációjára a gazdasági területek további fejlesztését irányozza elő az újonnan épített gyorsforgalmi csomópont környékén.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a kulturális turizmus feltételeinek erősítését és a gazdasági területek fogadóképességének javítását tűzi ki célul. A kulturális turizmus fejlesztésének legfőbb feladatákként a településközpont rehabilitációját határozták meg. A Stratégia az alábbi feladatokat rögzíti:

- Rehabilitált zöldfelület nagyságának növelése 1 hektárral,
- Helyi építészeti örökség részét képező épületek felújítása, 5-10 db,
- Csökkentett forgalmú övezet növelése 0,5-1,5 km-rel,
- Új munkahelyek teremtése 15-30 fő részére,
- Új közösségi P+R parkoló létesítése 50 férőhellyel.

Részletesen meghatározott feladatok:

- A Kastélymúzeum és környékének helyreállítása, fejlesztése, zöldfelületi rendezése
- A Szent Flórián tér rendezése, a piac funkció visszaállítása (őstermelői piac, műtárgypiac) és a múzeumhoz kapcsolódó szolgáltatások meghonosítása (vendéglátás, műtárgy)
- A zsinagóga környezetének rendezése
- A Templom tér rendezése
- A Campona területének további feltárása, rendezése
- Egy tájház létrehozása
- A Nagytétényi út utcaképi megújítása, középületek felújítása
- A Turul szobor felújítása
- A Kastély fejlesztése, stúdióház építése, a gazdasági épületekben lovarda működtetése, rendezvények

Az Önkormányzat a városmag rehabilitációt elsősorban pályázati forrásokból kívánja finanszírozni, másodsorban egyes elemekre a magántőke bevonását képzei el.

A TELEPÜLÉSKÖZPONT REHABILITÁCIÓ TÁJÉPÍTÉSZETI KONCEPCIÓJA

Nagytétény történeti központjának rehabilitációs tanulmánytervéből

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia elhatározásai alapján a kastély és a történeti településközpont egységesen fejlesztendő a kulturális-turisztikai kínálat és az élhetőbb lakókörnyezet megteremtése érdekében. Az egységes fejlesztés alapvető tájépítészeti feladatai:

- Meglévő zöldfelületek állapotának javítása
- A Nagytétényi útra merőleges közterületi és látványkapcsolatok erősítése, a kastélyhoz tartozó fejlesztések és a helyreállított főútca között

- A XVIII. században jelentős terek (Templom előtti tér, Szentháromság tér, Szent Flórián tér) rendezése, egykori jelentőségük visszaállítása
- A Nagytétényi út településközponti szakaszán forgalomcsökkentő és a történeti településközpontot hangsúlyozó új burkolat (bazalt nagykockakő) kialakítása
- Nagytétényi út fasor felújítása, kiegészítése, közterületek rendezése
- Az utcakép helyreállítása érdekében (Répa utca, Hugonnay Vilma utca, Kastélymúzeum utca) fás térfalak kialakítása
- A településközpontban található *Sophora japonica* (japánakác) telepítések, mint a településrész legerősebb zöldfelületi karakterelemének megőrzése, erősítése

A tájépítészeti koncepció alapja a *Nagytétényi út egységes rendezése*. A rendezés kiemelkedő feladata a fásítás átgondolása.

A helyreállítás másik sarokpontja az *egykori római tábor megmaradt területének rendezése*. A feltárássra és a terület rendezésére tervpályázatot javasolt kiírni, amelyre megfelelő forrásokat kell keresni.

A településközpont értékes és karakteres elemei a *meglévő kiselemes kő tér- és utcaburkolatok*. A településkarakter megőrzése céljából a meglévő keramit és bazalt kockakő szegélyek védelme javasolt. A kisebb forgalmú mellékutcák felújításánál a meglévő kiselemes burkolat felújítására, kiegészítésére kell törekedni.

VÉDELMEK ÉS KORLÁTOZÁSOK

A Kerületi városrendezési és építési szabályzat (KÉSZ) alapján

Műemléki telek

- Templomkert
- Szent Flórián tér
- Zsinagóga

Műemléki környezet

- Szent Flórián téren lévő erdő

Régészetileg védett terület

- Zsinagóga
- Szent Flórián téren lévő erdő
- Országzászló területe (tervezési területtel közvetlenül szomszédos telek)

Régészeti lelőhely

- Templomkert
- Zsinagóga
- Szent Flórián tér
- Landler utca
- Kastélymúzeum utca
- Nagytétényi út

Városkép szempontjából kiemelt terület

- Templomkert
- Mozi előtti terület
- Szentháromság tér
- Nagytétényi út (városkép szempontjából kiemelt útvonal)

Fővárosi jelentőségű védett fasor

- Nagytétényi út menti fák

Településképvédelmi jelentőségű művi érték

- Szent Flórián tér

Fővárosi rendeletben védendő épületegyüttes

- Templomkert
- Mozi előtti terület

Országos védelem alatt álló műemlék

- Templomkert
- Zsinagóga
- Szent Flórián tér

Országos védelem alatt álló építmények

Barokk, Szentháromság-oszlop (Templomkert)

Nyilvántartási szám:	M III 15830
Ingtalan hrsz.:	232569
Utca, házszám:	Nagytétényi út
Típusa:	barokk Szentháromság-oszlop
Építés kora:	1739-40
Stílusa:	barokk
Építő neve:	Rudnyánszky-család állíttatta
Állapota:	jó
Védettsége:	országos védelem
Környezete:	rendezett
Leírás:	szabadonálló barokk fogadalmi szoborcsoport

Barokk, római katolikus templom (Templomkert)

Nyilvántartási szám:	M I 15831
Ingtalan hrsz.:	2324569
Utca, házszám:	Nagytétényi út 284/b, Szabadság utca 1/a, Templom utca 6/a
Típusa:	római katolikus plébániatemplom
Építés kora:	1750 körül, középkori részletek 15. század (torony, szentély)
Stílusa:	barokk
Építő neve:	újjáépült Rudnyánszky József alatt
Állapota:	jó
Védettsége:	országos védelem
Környezete:	rendezett
Leírás:	szabadonálló templomépület egyhajós belső térrel, sokszögzáródású szentéllyel, egyetlen homlokzati középtoronnyal, északon földszintes oldalkápolnával, délen emeletes sekrestyeépülettel

Régi községháza, iskola (Landler utca eleje)

Nyilvántartási szám:	M III 15834
Ingtalan hrsz.:	232459
Utca, házszám:	Nagytétényi út 273.

Típusa: régi községháza, majd iskola
Építés kora: 1790 körül
Stílusa: barokk
Építő neve:
Állapota: közepes
Védettsége: országos védelem
Környezete: rendezett
Leírás: utcavonalba épített földszintes, barokk sarokház

Barokk, ortodox izraelita imaház (Zsinagóga)

Nyilvántartási szám: M III 15835
Ingatlan hrsz.: 232481
Utca, házszám: Nagytétényi út 283, Kiss János utca sarok
Típusa: ortodox izraelita imaház
Építés kora: 18. század
Stílusa: barokk
Építő neve:
Állapota: jó
Védettsége: országos védelem
Környezete: rendezett
Leírás: zártos beépítéshez kapcsolódó előkertes templomépület

Barokk, Szent Flórián-szobor (Szent Flórián tér)

Nyilvántartási szám: M III 15836
Ingatlan hrsz.: 232688
Utca, házszám: Szent Flórián tér
Típusa: Szent Flórián-szobor
Építés kora: 1760 körül
Stílusa: barokk
Építő neve: Hebenstreit József
Állapota: jó
Védettsége: országos védelem
Környezete: rendezett
Leírás: szabadonálló barokk kőszobor

Római tábor maradványai (Szent Flórián tér)

Nyilvántartási szám: M I 15837
Ingatlan hrsz.: 232418, 232419, 232420, 232421, 232422, 232435
Utca, házszám: Szent Flórián tér, Zsák utca, MÁV vasútvonal között
Típusa: római tábor maradványai, Régészeti terület
Építés kora: 2-4. század
Stílusa: római
Építő neve: Traianus / Hadrianus császárok uralkodása idején
Állapota: feltáratlan
Védettsége: országos védelem
Környezete: rendezetlen
Leírás: téglalap alaprajzú katonai tábor, négy saroktoronnyal, négy kapuval

Fővárosi védettség alatt lévő emlékek

Épületegyüttesek

Nagytétényi út páros oldala, Szentháromság tér Anger Jakab utca közötti szakasza (Szentháromság tér, Templomkert)

Típusa:	védett épületegyüttes
Építés kora:	19. század vége, 20. század eleje
Állapota:	sok esetben leromlott, viszonylag egységes szerkezetű
Védettsége:	Budapest, helyi védettség
Környezete:	az áthaladó gépjármű forgalom jelenti a legnagyobb terhelést
Leírás:	a 19. század második felétől polgárosodó mezőváros jellegzetes épületei

Szabadság utca teljes hossza (Templomkert)

Típusa:	védett épületegyüttes
Építés kora:	19. század vége, 20. század eleje
Állapota:	sok esetben leromlott, viszonylag egységes szerkezetű
Védettsége:	Budapest, helyi védettség
Környezete:	kevésbé terhelt
Leírás:	a 19. század második felétől polgárosodó mezőváros jellegzetes épületei

Szentháromság tér teljes területe (Szentháromság tér)

Típusa:	védett épületegyüttes
Építés kora:	19. század vége, 20. század eleje
Állapota:	sok esetben leromlott, viszonylag egységes szerkezetű
Védettsége:	Budapest, helyi védettség
Környezete:	kevésbé terhelt
Leírás:	a 19. század második felétől polgárosodó mezőváros jellegzetes épületei

Szentháromság utca a Szentháromság tértől a Zabmelli Lajos utcáig (Szentháromság tér)

Típusa:	védett épületegyüttes
Építés kora:	19. század vége, 20. század eleje
Állapota:	sok esetben leromlott, változóan egységes szerkezetű
Védettsége:	Budapest, helyi védettség
Környezete:	kevésbé terhelt
Leírás:	a 19. század második felétől polgárosodó mezőváros jellegzetes épületei

Templom utca teljes hossza (Templomkert)

Típusa:	védett épületegyüttes
Építés kora:	19. század vége, 20. század eleje
Állapota:	sok esetben leromlott, változóan egységes szerkezetű
Védettsége:	Budapest, helyi védettség
Környezete:	kevésbé terhelt
Leírás:	a 19. század második felétől polgárosodó mezőváros jellegzetes épületei

Településképvédelmi jelentőségű érték

Művi értékek

Szent Flórián tér, öntöttvas kút

Helyrajzi számok

Templomkert	232569
Szentháromság tér	232588
Mozi előtti terület	231726
Mozi	231725
Zsinagóga	232481
Országzászló területe	232465
Landler utca	232464
Szent Flórián tér	232433
Kastélymúzeum utca	232439

A TERVEZÉSI TERÜLET LEÍRÁSA

Az integrált városfejlesztési stratégiában megfogalmazott elvek, valamint Nagytétény Duna parti területeinek (Duna Spirit) fejlesztési elképzelései mind-mind a Duna part-kastély-történeti településmag kapcsolatának erőteljes fejlesztését szorgalmazzák. A tervezés által érintett, a közösség számára megnyitni kívánt új és átalakítandó épületek valamint a közterületi megújítás is tehát ezt a célt szolgálja. A kastély és templomtér közt egy elsősorban gyalogos preferenciájú új „tengely” kialakítása a cél. Gépjárművek csak célforgalomként hajthatnak majd be a zsákutcaszerűen kialakított Landler utcába illetve Szent Flórián térre. A Kastélymúzeum utca az időszakos rendezvények idején jelentős parkolási igényt lesz képes kielégíteni.

A fejlesztési terület másik gócpontjában a Szentháromság téren is jelentős változások tervezettek. Az emlékmű jelenlegi járműforgalommal körülvelt szigetszerű kialakítása átalakul, és itt is elsősorban a gyalogosokat szolgáló kisvárosias karakterű terecske születhet. Az egykori mozi helyén épülő új kulturális központ pedig a jelenlegi családsegítő központ megnyitott és újraformált kertjén keresztül lesz majd a Szentháromság térről elérhető.

A Kastélytól induló keresztirányú tengelyek (Kastélypark utca- Szentháromság tér, Kastélymúzeum utca - Szent Flórián tér- Szent Flórián (egykori Landler) utca - Templom kert) Nagytétényi úton való biztonságos átvezetését új, szigettel védett gyalogátkelők biztosítják majd.

Mivel számos országos jelentőségű védett építészeti érték közvetlenül határolja a területet, kiemelkedően fontos a közterületeken megjelenő anyagok minősége és megjelenése. A történeti környezet megköveteli a természetes „történeti” anyagok használatát (mint például kis- és nagyelemes bazalt kockakő).

Szentháromság tér

Jelenlegi állapot:

Az emlékmű közlekedési és használati szempontból is szigetszerűen leválik a térfalaktól. A fallal és utcákkal teljesen körülvelt szobor a kissé magára hagyott zöldfelülettel teljesen kiesik a tér

életéből, pusztán látványbéli szerepet tölt be. A közlekedési felületek uralta tér elsősorban az autós közlekedést segíti. A Nagytétényi út déli oldalán pedig hatalmas elhanyagolt elsősorban parkolásra használt szórt burkolatú felület éktelenkedik. Hiányoznak a fák, és a tér egysége az utak mentén szétesik.

tervezett állapot:

A tervek a korábbi tanulmánytervre épülnek, melynek alkotói: Göb Ágnes, Márton Lőrinc, Szöbölödi Anita, konzulens: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka. A terv a gyalogos közlekedést preferálva a keleti térfal menti utcát megszünteti, és gyalogos térré változtatja. A jelenleg is működő étteremnek így lehetősége nyílik, hogy kiköltözzön az utcára, egy kis életet lehelve az üresen álló térre. *A kitelepülési lehetőség biztosítható a KÉSZ 10 §-nak megfelelően.* Az emlékmű körüli jelenlegi zárt fal jelentős része megnyílik, és egységes felületet képez az új gyalogos térrel. Az egykori fal helyén a burkolat jelzésszerűen más rakásmóddal mutatja az egykori fal létezését. A tér gyalogos felületei legyezőbe rakott kiskockakő burkolatot kapnak (ahogy jelenleg is működik). A fal keleti oldala a szintkülönbségekből adódóan részben visszaépül ülőkövek formájában, melyek között kis lépcső segíti a közlekedést. Az emlékmű közvetlen környezetében új kiemelt szegélyű virágágyás létesül, melyet hátul egységes talajtakaró félcserjék borítanak. Az emlékmű háttéréül oszlopos tölgycserjék kerülnek beültetésre utalva az egykori jegenyenyárokra, amelyek jól kivehetők archív felvételeken. A szobor mögött kissé fiatalabb, kifelé haladva egyre idősebb példányok beültetésével egyfajta perspektivikus „csalás”, a háttér nagyítása is elérhető, ugyanis a szobor mögötti utcaszakasz melletti parkolóhelyek részben elvesznek a szobor mögötti térből. A Kastélypark utca felőli horizontmagasság alatti zárást egy egységes talajtakaró cserjesáv biztosítja, amely előtt két pad is helyet kapott, melyek fa felületén az idősebbek is szívesen helyet foglalnak a megőrzött hatalmas japánakácok árnyékában. A tér keleti oldalán a légvezetékek miatt sajnos az eredetileg ültetett japánakácok nem telepíthetők újra, azonban a Nagytétényi út déli oldalán, illetve a tér nyugati oldalán létesített parkolók közé viszont már igen. Itt egy hat, illetve négy fából álló új fasor fér el, melyek koronája idővel a földszintes épületek fölé húzódik. Az ide telepített japánakácok is segítenek a tér egységének kialakításában. Ami az egységes megjelenést még segíti, az a burkolatok anyaghasználata, amely a téren kiskockakő, a járdákon korongvágott nagykockakő, s a mellékutcán (egész) nagykockakő.

Kulturális központ és családsegítő központ (egykori mozi előtti terület)

Jelenlegi állapot:

A mozi már régóta nem működik. Egykori megközelítése kissé szerencsétlen módon a főforgalmi útra nyílt közvetlenül. A családsegítő (egykori városháza) épületének jelenleg csak az északi oldala létezik, az épület másik felét a Nagytétényi út szélesítése „vitte” el. A saroképület így egy oromfallal kapcsolódik a főúthoz. A kert félbevágott torzóként zárványszerűen határolja a házat. A kertben néhány idős fa segít a bizonytalan sarok szituáció téri kezelésében (vagyis biztosít megfelelő lombtömeget). A kertet betonlábazatos fémmkerítés határolja, és a kert, valamint a bejárat az utcaszinthez viszonyítottan közel egy méterrel feljebb létesült. (Az idős fák megőrzésénél ez meglehetősen nehézséget okozott a későbbiekben). Az utcáról teljesen elzárkózó kert zöld zárványként létezik a szemközti még hézagosan zárt sorú beépítéssel szemközt.

Tervezett állapot:

Az egykori mozi épülete helyébe tervezett kulturális központ bejárata a családsegítő „kertjén” keresztül lesz megközelíthető, ami sokkal szerencsésebb megoldást nyújt. A jelenleg dominánsan zöld, de szinte teljesen elzárt kert a terv két támadási ponton megnyitja. Egyik, a

széles olaszlépcsőn keresztüli megközelítés a belváros irányából közelítők fogadásában segít, míg a fő megközelítési irány a Szentháromság tér felől adódik. Itt akadálymentesen lehet megközelíteni mind a családsegítő, mind a kultúrház épületét. A kert helyébe lépő új átmeneti tér szerepe kettős. Egyfelől elhatárolódik a Nagytétényi út közvetlen forgatagától, de mindeközben közvetlen kapcsolatot is létesít a környező közterületekkel. E kettős hatás kulcsa egy a bejáratok és az utca szintje közötti szintkülönbséget áthidaló enyhe lejtésű, elegáns gyepes rézsű, illetve a folytatásában a hajlásszöveget követő széles olaszlépcső, amely horizontmagasságon keretezi az új teret. Valamint a jelentős átformálás ellenére az öt hatalmas idős fa, amelyet sikerült megőrizni a területen (A kivitelezés során az egyik idős japánakác „eltűnt”, de ezt később pótolták...). Ezek lombtömege jótékony árnyat biztosít a nyári kánikulában, téri értelemben lehatárolja a kultúrház előtti új fogadóteret a Nagytétényi út forgatagától, illetve az oromfallal csatlakozó épület kissé szerencsétlen helyzetét is palástolja a belváros felől közeledők elől. A jelenlegi átláthatatlan kusza zöld kerti szituációt egy letisztult tágas nyitott tér váltja fel, amely a fák és a gyepes lejtőnek köszönhetően a főút felől intenzív zöld képet mutat. Az idős vadgesztenyefák megőrzése érdekében - mivel azok a főútnál több mint 70 centivel magasabban helyezkednek el – azokat corten (rozsdásodó felületű acél) acél alacsony támfalakkal vettük körül (gyökérvédelem), melyek horizontális tömege beleharap a zöld rézsűbe, illetve a szomszédos olaszlépcsőbe is. Az új épület bejárata előtt kis burkolt terecske alakul, mely a családsegítő központ irányában elkeskenyedve a Szentháromság térrel teremt közvetlen kapcsolatot. A burkolt felületeket kísérve egy faburkolatú pihenő kapott helyet, melyen elszórt kis ülőkockákon lehet megpihenni. A pihenő felett egy négy fából álló nyírt gyertyán facsoport alakít ki egyfajta organikus menyezetet. A facsoport burkolatba süllyesztett fényvetők segítségével esti megvilágítást kap.

Kastélymúzeum utca

Jelenlegi állapot:

Az utcaképben jelentős heterogenitás figyelhető meg. A déli oldalon a kastélykert oldalsó kerítésének monoton, de egységes vonalát a kissé túlságosan is széles gyepsávban egy idős és rendkívül értékes japánakác (*Sophora japonica*) fasor követi a Szent Flórián tér irányába. Az egyöntetű, eleganciát sugárzó, hatalmas lombtömeget képviselő megjelenés erőteljes kontrasztot képez a szemközti oldal hátsókert („sufnituning”) hangulatával. A túloldalon szinte teljesen hiányzik a lombkoronaszint, így a jelenlegi közvilágítási oszlopok, légvezetékek dominanciája figyelhető meg, mely kép kiegészül egy hatalmas transzformátor állomással is. A hiányzó térfal mentén húzódó kerítések, autóbehajtók lehangoló képet mutatnak. A korábbi tanulmányterv ezen oldal erőteljes fejlesztését irányozta elő úgy, hogy a lehető legtöbb parkolóhely, gyalogos sétány kialakításával, és fásítással kompenzálja az utca két oldala közti szinte áthidalhatatlan különbséget. Azonban a tanulmány a föld alatt húzódó közművekkel értelemszerűen nem tudott számolni, így azt sem tudhatta, hogy ezek miatt a tervezett parkolók OTÉK szerinti minimális fásítása sem biztosítható, valamint a kivitelezésre jutó költségek nem teszik lehetővé a közvilágítás áthelyezését. Továbbá a Kastélymúzeum utca és Kastélypark utca sarkán található közterületnek látszó telek (hrsz.: 232445) sem önkormányzati tulajdon. Mindezekből következően az északi oldal ilyen irányú fejlesztése csak a jelenleg javasolt parkolóhelyek töredékét biztosíthatta volna, továbbá a trafóház és a kerítések kedvezőtlen látványa előnytelenül befolyásolta volna a kialakítandó sétány képét.

Tervezett állapot:

A terv a korábbi tanulmányterv jelentős átdolgozásával készült, melynek alkotói voltak: Németh Márta, Takács Dániel, konzulensek: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka.

A terv költséghatékonyabb, a meglévő energiákat kihasználó megoldást preferálva a parkolókat a déli oldalra helyezte. Így a parkolók eleve árnyékba kerültek, továbbá a jelenlegi közvilágítás is felújítva helyben maradhat. A túloldal képét és tömegét pedig egységes összefogott zöldfelülettel erősíti. Az ide ültetendő dísz-gyümölcsfák pedig továbbra is a háttérben megbújó hagyományos települési képet erősítik. A kerítések takarásában egy egységesen nyírt 1,80 m magas sövény gondoskodik, előtte monolit beton járda halad. A déli oldali gyalogos sétány már meglévő eleganciáját a parkolósáv nagykockakő burkolata (a költségcsökkentés miatt aszfalt burkolatot kapott...), illetve a kastélykerítést kísérő korongvágott nagykockakő burkolatot kapó járdája erősíti. Az utca kiemelt szegélyek közt fut és aszfalt burkolatú.

Szent Flórián tér

Jelenlegi állapot:

Funkcionálisan – a Kastélymúzeum utcához hasonlóan – megfigyelhető egyfajta kettősség a tér életében. Míg a Szent Flórián „tér” északi és keleti térfalán hagyományos utcaszerű oldalhatáron álló falusias beépítés figyelhető meg, addig a másik két oldalon a kastély „zárt” kerítése fasorral, illetve az egykori római erőd ugyancsak zárt (illetve az egykori kapu helyén drótfonatos jelleggel megnyitott) kerítése, de fák nélkül határolja. A Campona, mint régészeti terület, úgyszintén fátlan zöldfelület, ezért az ezen oldali térfal teljesen hiányzik, vagyis „kilyukad” a tér, megszűnik térként viselkedni. A kettősség a térfalak „élettel teliségében” érhető tetten. A település felőli oldalak – mint hétköznapi élettér – működnek, míg a kastély és az erőd végső soron a jelenleg funkciótlan „hátát” mutatja a „térnek”.

Az egykori piactér „faluvégi” hangulatát tovább erősíti, hogy a Kastélymúzeum utca és az északi oldal fasorain kívül szinte alig található fa a téren. A rendezési terv szerint a terület pedig fásított köztér kellene, hogy legyen. A tér burkolati szinten arányaiban ugyan talán megfelelne a piactéri funkciónak (a tér jelenleg több mint 60 %-ban burkolt), azonban a burkolatok minősége (pl. egykori sportpálya aszfalt burkolata), mozaikszerű szabdaltsága és minősége ezt nem teszi lehetővé. A téren jelenleg nincsen megtartó funkció, azt elsősorban átközlekedésre használják, melyet jelez az átlós irányban kikopott kerékpáros „átcsapás” is (Úttörők útja - Kastélymúzeum utca). A kastély felől közelítve pedig a trafó mögül kitekintve kibukkan a templomtorony és Szent Flórián védett barokk szobra is. A szobor jelenleg a térnek hátat fordítva az út felé tekint kissé magára maradottan a hatalmas teresedés szélén.

Tervezett állapot:

A terv a korábbi tanulmányterv átdolgozásával készült, melynek alkotói: Győre Viola, Keserű Anna, Pataky Zsófia, konzulensek: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka.

A térnek a gyalogos tengely szempontjából kulcsfontosságú pozíciója van, mivel itt törik meg, s fordul északnak a már messziről kivehető templomtorony irányába. A tér működése, működtetése szempontjából elsődleges feladat, hogy amíg az erőd illetve a múzeum hátsó frontjának fejlesztése még nem indul be, rendszeres programok szervezésével életre keljen. Ugyanis hiába újul meg, kap „csinos” külsőt, életképes, megtartó funkciók (piac, börze, búcsú stb.) híján hamarosan ismét lassú pusztulásnak indul.

A terv lényegi eleme a hiányzó térfalak pótlása, amely az utcafásításban, illetve elsősorban a nyugati oldal erőteljes térfalképző fásításában érhető tetten. Itt jegyzendő meg, hogy az erőd fejlesztése esetén az ültetett fák a majdani koncepció érdekében egyes egyedei kivághatók a bejárati szituáció megteremtése érdekében. Tehát a jelenleg tervezett határoló fásítás a bejárat közvetlen környékén természetesen nem veszi és nem is veheti figyelembe a jövőbeni fejlesztéseket, ezért **ideiglenesnek tekinthető!**

A fásításnál maradva: a Szent Flórián szobor háttérének megteremtése is lényeges eleme a tervnek, amely így új súlypontot képez a tér életében. A szobor mögötti facsoport (lábakon álló,

sövényszerűen) nyírt külsőt kap, mely formai megjelenés utalás a barokk kastély kertjére, és köztes állomást jelent az országzászló tér hasonló jelszerű facsoportjától a kastély felé vezető úton.

A tér tervezett elemei a történelem finom rétegeinek egy-egy állomását képviselik utalásszerűen. A római erőd jelenlegi kerítése igen rossz állapotú, (amely a projekt pénzügyi keretein kívül eső, de feltétlen felújítandó) melynek egységes „épített” jellegű takarása magas nyírt sövények képében manifesztálódik. Az egykori bejáratot alacsony nyírt sövény határolja (az előnytelen betonlábazat takarása), illetve az egykori római utat jelzesszerű burkolati sáv jelöli. A burkolat mellett kapott helyet az erődről szóló információs tábla is. Itt az idelátogatók megtekinthetik az ideiglenesen konzervált romok maradványait. A kerékpárral érkező turisták részére kerékpártárolót is elhelyeztünk a feltételezett bejárat közelében.

A magyarok megjelenését a térségben hét zászló jelképezi, a település névadóját (Töhötöm, kinek egykori téli szálláshelye volt ez a terület) inverzben kiemelve. A zászlók a szél láthatóvá tételén keresztül a rendezvényeken kívül mozgást és „történést” hoznak a tér hétköznapi életébe. A zászlókon rendezvények alkalmával megjelenhet Nagytétény címere, vagy az éppen aktuális rendezvény vagy annak szponzorai, esetleg nemzeti lobogók. A zászlók este alulról megvilágítást kapnak.

A barokk kor természetet átformáló (az aktuális hatalom mindenhatóságát és erejét szimbolizáló) ambícióit a „virágos kert” szabályos parcellái jelképezik, mintegy a kastélykert jelenkori kitüremkedése, nyitásként a térre. A mezőkben virágfelületek, alacsonyra nyírt cserjefelületek, gyepl- és burkolt felületek váltják „véletlenszerűen” egymást. A burkolt részeken lehet megpihenni az oda ültetett fák árnyékában, vagy végigugrálni az ugróiskola négyszögein. Ez a „berendezés” gazdagítja a növényzet többszintű megjelenését, háromdimenziós mivolta révén élettel tölti meg a környezetét. Ugyancsak a barokk kor letéteményese a korábban már említett szobor is, amely esti díszvilágítást kap a tervek szerint, közel szemből egy meglévő közvilágítási oszlopról.

A település jelenkori életét könnyíti az átlós monolit beton „járda”, amely az utca új macskakő burkolatának kikerülését teszi lehetővé (a költségcsökkentés miatt aszfalt burkolatot kapott), s jelzi (anyagában is) a jelenkori működés (kerékpáros és gyalogos átcsapás) erőteljes jelenlétét. A tér életét tovább színezi majd az a régi öntöttvas kút, amely a tervek szerint megújul, és ivókútként működik majd (sajnos igen leromlott állapota miatt nem lehetett megújítani, helyette letisztult formavilágú ivókút létesült). Ezzel párhuzamosan megszűnik a Landler utca jelenlegi nyomós közkútja a közelben. Az új kút mellett a jelenlegi lepusztult sakkasztal közelében tömör ülő fahasábokon lehet majd az árnyas fák alatt megpihenni.

Leendő piactér lévén a tér túlnyomó felületén vízáteresztő, teherbíró szórt burkolat van. Az események megrendezését segítő elektromos csatlakozó „szekrényt” helyeztünk el az erőd kiszögélésétől északra, valamint egy süllyesztett vízvételi lehetőséget (vízakna csatlakozással, vízórával) a „virágos kert” tér felőli részében. A meleg nyári időszakra a középső hatalmas piactér mellett az erőd felől egy árnyas piacteret is kialakítottunk, amely kisebb eseményeknél lehet nélkülözhetetlen.

A teret övező járdák korongvágott nagykockakő burkolatot kapnak, míg a kocsibehajtók a Landler utcában egész nagykockakő burkolatúak. Az utcaszerű térfalak zöldfelületeit fásítjuk, melyek talajszinten egységes gyeplfelületet kapnak. A hagyományoknak megfelelően kialakítottunk egy díszítő sávot is, (amely aztán tovább folytatódik a Landler utcában is) ahova alacsony nyírt sövényt, vagy évelőágyat telepítettünk. A gyeplfelület védelme érdekében a tér északi és keleti oldalán kiemelt szegély, míg a tér felől süllyesztett szegély húzódik. A tér nyugati nyaktagjában a gyeplfelület védelmét megerősített fakorlát látja el. A telektulajdonosok természetesen továbbra is kényelmesen megközelíthetik telkeiket az új macskakő burkolaton keresztül.

Landler utca (jelenleg már Szent Flórián utca, de az egyértelműség kedvéért továbbra is régi nevén szerepeltetjük)

Jelenlegi állapot:

Az utcát értékes homlokzatok kísérik, keverten falusias és kisvárosias karaktert hordozva. A falusias karakterért a kétoldali zöldsáv a „felelős”. Sajnos, ezek a zöldfelületek elég elhanyagolt képet mutatnak, és a lombkoronaszint pedig igen hiányos. A zöldsáv a parkolás miatt gyakran kikopott, a légvezetékek miatt a jelenlegi fák erőteljesen visszacsonkoltak, előnytelen képet kölcsönözve az utcának.

A tanulmány szerint a nyugati oldal teljes hosszában megőrzi a zöldsávot, míg a másik oldal így egy szélesebb járdát nyer, és ezen homlokzatok, valamint a templom látványa jut így főszerephez. A tanulmányterv alkotói: Hutter Dóra, Jánossy Gergely, Perneczky Sára, konzulensek: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka. Sajnos, a közművek miatt (földalatti és légvezetékek) a nyugati oldal fásítása csak szerény mértékben oldható meg (négy darab fa a középső szegmensben), ezért a keleti oldal zöldsávja egy kicsit tovább húzódik, s pótolja a hiányzó lombkoronaszintet. Az utca déli végében a kiemelt szegélyek süllyesztettre váltanak, és az utca ezután egységes szinten halad tovább. A járda és az úttest közötti különbséget a hengerelt aszfalt-korongvágott nagykockakő páros váltása jelzi. A kocsibehajtók egész nagykockakő burkolatot kapnak. Az utca lezárásában lenyitható pollerek (terelő oszlopok) játszanak főszerepet. A Landler utca torkolatánál elérjük az Országzászló teret, ahol a korábban már említett nyírt facsoport zárja az utcát nyugat felől.

Nagytétényi út (Landler (Szent Flórián) utca-templomkert átkötés)

Jelenlegi állapot:

A Nagytétényi út éles „S” kanyarral érkezik a Landler utcai torkolathoz, így a templom felé való átközlekedés igen balesetveszélyes. Leginkább a templom felől érkezők használják ezt a szakaszt átkelésre a jelenlegi buszmegállóhoz közelítvén. A Landler utca folytatásában nemrég még funkcionáló, a tanulmány szerint elbontásra ítélt földszintes épület időközben valóban „eltűnt”, ami nagymértékben hozzájárult az útszakasz kedvező képének kialakításához, ezzel elhárult az utolsó akadály is a gyalogos tengely befejező átkötésének létesítéséhez.

Tervezett állapot:

A tervek a korábbi tanulmánytervre épülnek, melynek alkotói: Hutter Dóra, Jánossy Gergely, Perneczky Sára, konzulensek: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka. A terv egy szigettel védett gyalogátkelőt létesít a tengely és a tér folytatásaként a templomkert irányába. A templomkertet pedig a jelenleginél jóval szélesebben megnyitja a Nagytétényi út felől. A főút ezen szakasza gazdag virágdíszet kap a keresztirányú tengely hangsúlyozására. A templomkert lépcsőjétől nyugatra található nyomós közkút megőrződik, és egy kis pihenő szerveződik köré a meglévő hatalmas fa árnyékában. A centrum irányába közlekedő busz megállója balesetvédelmi okokból kissé nyugatabbra tolódik.

Templomkert

Jelenlegi állapot:

A szakrális kert egy sajnos nagyon leromlott állapotú alacsony (de dél felé enyhén növekedő) támfallal határolódik el a világi közterületektől. Saroklépcsője jelenleg elsősorban az átközlekedést szolgálja. A közhasználat számára nyitott tér pókhálószerűen „agyon” szabdaltságot kicsiny beton ösvényekkel (40x40 cm-es burkolólap). A Szentháromság szobor mögött

„rendezetlen viszonyok” uralkodnak (egykoron hajléktalan plédek, döglött macskatetem stb.) A műemlékileg védett templom főbejárata egy korábbi átépítés során a déli oldalról átkerült a torony felőli oldalra, itt viszont jelenleg nem kap elég teret. A kertben egy korábbi adományként egy gyermekjátszó csúszda is helyet kapott furcsa, „idegen testként” ékelődve a zöldbe. A déli oldal jelenleg hatalmas fákkal határolt, azonban a nyugati oldal az utca felől hiányos lombkoronaszintet mutat.

Tervezett állapot:

A terv a korábbi tanulmányterv átdolgozásával készült, melynek alkotói: Hutter Dóra, Jánossy Gergely, Pernecky Sára, konzulensek: Almási Balázs és Báthoryné Nagy Ildikó Réka.

A tervek szerint a kert zöldfelületi szempontból egységes képet nyer, amely a nyugati oldal fásításán, illetve a pókhálószerű burkolati rendszer racionalizálásában érhető tetten. Az egybefogott gyepfelület, még ha kisebb is, sokkal előnyösebb hatással bír, ugyanis egyben könnyebben fenntartható, hatékonyabban párologtat, egységesebb képet mutat.

A közlekedés szempontjából a nyugati saroklépcső megszűnik (lakossági tiltakozás miatt felújításra került), azonban szerepét a kiszélesített déli lépcső át tudja venni. A gépjárművel való megközelítés, esetleges fenntartás hátul továbbra is biztosított, azonban az új „körutacska” kulturáltabb körülmények közt használhatóbb felületet biztosít. A főbejárat egy ünnepélyes nagy burkolt felületet nyer, amely alkalmassá válik például esküvők lebonyolítására is. A templom és a kápolna megközelítése szabványosan, akadálymentesen is biztosított. A kerékpárral érkezőket a bejárattal szemközti széles lépcső mellett két férőhelyes, az oldalkápolna bejárata mellett pedig egy négy férőhelyes kerékpártároló szolgálja. További kerékpártárolók kerültek elhelyezésre a déli lépcsőtől keletre, itt további hat férőhely biztosított. A körbejárható sétányon belül a fal mentén egységes szórt burkolat segíti a templom közvetlen környezetének víztelenítését. A tetőről érkező jelenleg is nehézségeket okozó víz a csatornahálózatra lesz kötve. A körmenet lebonyolítását segíti a Szentháromság szobor új burkolaton történő megközelítése is. A jelenlegi saroklépcső helyén zöldfelület létesül, a kert kibővül, és egy zászló kap itt helyet. A fal hiányzó szakaszai kiegészülnek és a jelenlegihez hasonló alacsony fémkerítést kapnak. A fal mentén egységes alacsonyra nyírt sövény kap helyet, míg a nyugati oldalon a meglévő rózsza és évelő ágyást megőrizzük, melyet a helyiek jelenleg is ápolnak. A Szentháromság szobor mögötti szomszédos udvar zavaros képének takarását újonnan létesítendő fák és cserjék biztosítják. A kert használatát pihenő padok segítik.

Országzászló tér

Jelenlegi állapot

A terület Nagytétény történeti központjában a zártos kisvárosias homlokzatsor egy második világháborúban kibombázott épületének foghíjában található. A műemlékileg védett templommal szemközti saroktelek a településmagban központi helyzetben van, mivel a templom körüli kert zöld tömegével a karakteresen kanyarodó kissé szikár főút külső oldalán erőteljes hangsúlyt képez.

A telket északról a nagy forgalmú Nagytétényi út egy buszmegállóval, keletről a nagyrészt gyalogosforgalmú Landler utca határolja, míg déli és nyugati határát a szomszédos épületek tűzfalai, végfalai adják, így jelenlegi formájában díszteri funkcióra nem igazán alkalmas.

Optimális esetben a foghíj orvoslására a zárt homlokzati sort kiegészítő transzparens, vagy csak részben megnyitott beépítés, és e mögött megbújó közösségi tér, átmeneti tér kialakítása volna kedvező. A zászló talapzatának elhelyezése azonban erőteljesebb megnyitást, és inkább csak tájépítészeti eszközök alkalmazását teszik lehetővé.

Tervezési szempontok és koncepció

A terecskén kibontakozó zöld inkább a térfalakat meghatározó keretező jelleget kapott, mivel vízszintes felületeken alkalmazva gyengítené a templomkert határozottan zöld, szigetszerű megjelenését. Ezért a tér középső részén az egységes, homogén felületet adó burkolat jutott főszerephez.

A szomszédos épületek tűz- illetve végfalai egységes - a nyugati oldalon dupla – faszorú takarást kapnak, amely a tér északkeleti sarkában megjelenő kubusszerű nyírt facsoporttal zöld keretbe foglalja az emlékművet. A zöld térfalak a Nagytétényi út felé megnyílnak, kihangsúlyozva a zászlót. A jelenleg pont a zászló tengelyébe eső buszváró kissé nyugatabbra kerül, mely így transzparens átmenetet képezve jól kezeli a zárt homlokzatsor és a hirtelen „kilyukadó” tér közt fellépő feszültséget.

A nyírt facsoport és a dupla faszor tengelye alig észrevehetően összetart, így optikailag nagyítja a teret. A „csalásra” még ráerősít a dupla faszor fájának a főút felé egyre nagyobb közű kiosztása. A helyszínen ezek a parányi eltérések szabad szemmel nem észrevehetőek, így tudat alatt hatnak.

A szabályos formára nyírt gyertyánok csoportja jól ellenpontoszza a túloldal inkább felhőszerű zöld tömegét. A keretező díszcseresznye faszor több meglepetést is tartogat. A homogén zöld fal az évszakok változásával mindig más képet mutat. Télen a cseresznyék finom ágrendszerre érvényesül, nyáron a lombkorona áraszt egyfajta falusias, kisvárosias légkört. Tavasszal azonban az egységesnek tűnő faszor felfedi titkát, s fehér és rózsaszín virágú fajták kompozíciója ad különleges képet (a kivitelezésnél sajnos összekeverték a fákat...). Ősszel pedig élénksárgás piros színbe öltöznek a fák. A japáncseresznyék színeiben gazdag váltakozó képével ellentétben a nyírt facsoport decens visszafogottsága dinamikus egyensúlyt teremt a zászló két oldalán.

A nyírt gyertyán kubus kiemeli az új gyalogos tengely kezdetét, amely a kastélyhoz vezet. Szigorú formája a barokk kastélykertekre jellemző nyírt faszorokat idézi. Tömege visszahozza az egykori beépítés sarokpontját, mely így finoman hangsúlyozza a tér és az azt határoló kis utca egykori viszonyát. A téren hangsúlyos szerepet betöltő facsoport alatti exponált, mégis védett helyen került elhelyezésre el-elszórta (egyszerre esetleg kisebb társaságoknak is helyet biztosító) néhány kocka formájú ülőke. A pavilonszerű hatást a burkolat szintjén megjelenő faburkolat belső tereket idéző hangulata tovább fokozza.

Az egyöntetű kiskockakő díszburkolattal ellátott középső teret (második ütemben épül majd, jelenleg szórt burkolatú) a zászló mészkővel burkolt lépcsős talapzata szervezi. A térnek határozott keretet ad a horizontmagasság alatti (átlagosan 1 méteres magasságú) hullámosra nyírt egyöntetű örökzöld cserjesáv. A zászló mögötti tűzfalat a cserjesáv mögött egy magasra (2,5 m) nyírt gyertyánsövény takarja horizont magasságban. A nyugati oldalon a fák árnyékában sorakoznak a karfával is ellátott támlás székek (szintén második leendő ütem). Innen élvezhetjük a tér egészét és a cseresznyefák virágzását.

Könyvtár (egykori zsinagóga) előtere

Jelenlegi állapot

A Nagytétényi út karakteres zöld „pamacsa” a jelenlegi zsinagóga előkertjéből kitüremkedő zöld felhőszerű japánakác facsoport. A kerítéssel határolt előkert teljesen elrejtje az épületet. Az öt japánakác szimbolikus jelentéssel bír, a háború után visszatért öt család emlékét őrzi. A fák sajnos igen rossz állapotban vannak, azonban megmenthetők, és gondos kertészeti szakértelemmel végzett ritkítás és folyamatos metszés mellett idővel megfelelően helyrehozhatók. A sötét előkert szemetes zárványként nem játszik szerepet a városrész életében.

Bontásra kerül tehát a mostani betonjárda, a föld alá rejtett olajtároló és aknája, illetve a kerítés. A fák túlélése központi kérdés, ugyanis emlékfákról van szó, melyek eszmei értéke elsődleges.

A kerítés értékes kőanyaga a templomkert felújításához felhasználható. Az értékes kovácsoltvas kerítésmezőket a távlati felhasználás végett meg kell őrizni. Az olajtartály kibontásánál és az építés ideje alatt is kitüntetett figyelmet kell szentelni a fák védelmére. Az olajtároló maradványai veszélyes hulladéknak minősülnek, így ártalmatlanításukról megfelelően gondoskodni kell.

Tervezett állapot

A terv a fák megőrzését tartja legfontosabb célkitűzésének. A közfunkció, mely az épületben helyt kap, megkívánja a közterületekkel való közvetlen kapcsolatot, ezért a funkcióváltás érdekében és a használhatóság elősegítése végett a jelenlegi kerítés elbontandó és a tér az utcával szintbeni nyitott kapcsolatba lép. A sötét előkerti szituáció elkerülése végett a fák lombkoronájának ritkítása, szakyszerű metszése szükséges. Másodsorban a tervezett világos mészkő burkolat is segít a szellősebb, világosabb, biztonságosabb megjelenés kialakításában. A burkolat sorai merőlegesek a Kiss János utcára. Az előtér egységes „szőnyegszerű” szintbeli burkolatát a fák gyökereinek védelme érdekében árnyéktűrő évelő ágyások szakítják meg, melyekbe árnyékliliom kerül (*Hosta plantaginea*). Az évelő ágyások védelmét egy enyhén kiemelt (4 cm-re) acél szegély (4 mm vastagság) biztosítja. Az acél szegély a burkolat szintjében perforált, lukacsos kiképzést kap az ágyások jobb vízellátása érdekében. Minden egyes fának lesz egy ülőkőve, 5 db mészkőtömb 60/100/54 cm, melyből 43 cm emelkedik a felszín fölé, kényelmes ülőhelyet biztosítva az előkertben. A belváros irányából érkezőket pedig egy 20 x 110 x 189 cm-es (180 cm látszik a felszínen) kőtömb fogadja, mely fém betűkből álló felirattal tájékoztatást ad a mögöttes épület funkciójáról (fogadó fal). A felirat méretezését és egyéb ismérveit lásd a mellékletben. A fák és a „fogadótömb” földbe süllyesztett fényvetők segítségével esti megvilágítást kapnak. A világítás üzemeltetése a könyvtár elektromos hálózatáról megoldott.

A kivitelezésnél rendkívül fontos a burkolat sorainak és a kőtömböknek az egy rendszer szerinti illeszkedése, vagyis a sorok pontosan illeszkednek a kiálló tömbökhöz. Az előkert tőszomszédságában található fa/beton közvilágítási oszlop előtti behajtani tilos tábla alumínium oszlopa eltávolítandó, és a tábla az oszlopra szerelendő. az oszlop előtti narancssárga műanyag szemetes lecserélendő a terv szerint javasolt típusra. A fém hulladékgyűjtő színe RAL 7016 grafit szürke színt kap. A jelenlegi vízakna földemének átalakítása (süllyesztése) szükséges, valamint az aknafedlap (burkolatba illeszkedő) kőbetétes kialakításáról az építészeti tervek alapján gondoskodni kell.

Budapest, 2011. október 11.

Dr. Almási

Balázs

okl. tájépítésmérnök, felelős tervező
K1 01-5133/06